Lietas arhīva Nr. C-0386-17/1
ECLI:LV:AIRT:2017:0920.C33725516.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2017.gada 20.septembrī

Aizkraukles rajona tiesa
tiesnese I.Silicka
ar tiesas sēdes sekretāri M.Liģeri,
piedaloties prasītājas /pers. A/ pilnvarotajam pārstāvim Mārtiņam Petrovam,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ 2016.gada 2.septembrī cēlusi Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu, kurā pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu, Civillikuma 1425., 1587., 1811., 1812., 1753., 1756., 1757.pantu, lūgusi tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai parādu 15392 *euro*. Lūgusi atbrīvot prasītāju no valsts nodevas samaksas pilnībā vai daļēji.

Ar Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama tiesneses I.Freimanes 2016.gada 9.septembra lēmumu Nr. /pers. A/ lūgums par atbrīvošanu no valsts nodevas samaksas noraidīts, prasības pieteikums atstāts bez virzības, nosakot termiņu līdz 2016.gada 7.oktobrim lēmumā norādīto trūkumu novēršanai – valsts nodevas 784,20 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu 4,70 *euro* apmērā samaksai *(lietas 16.-18.lapa)*.

Prasītāja 2016.gada 4.oktobrī lēmumā norādītos trūkumus novērsusi *(lietas 22., 23., 24.lapa)*. Ar Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama tiesneses 2016.gada 5.oktobra lēmumu prasības pieteikums pieņemts un ierosināta civillieta (*lietas 3.lapa*).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.[1] panta pirmo daļu, civillieta 2017.gada 9.februārī nosūtīta izskatīšanai Aizkraukles rajona tiesai *(lietas 29.lapa)*.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2015.gada 18.februārī /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs), aizņēmās no /pers. A/ (turpmāk – prasītāja), naudas summu 16622 *euro*, ko apliecina atbildētāja pašrocīgi parakstīta parādzīme.

Prasītāja atsaukusies uz Civillikuma 1425.pantu un norādījusi, ka atbildētājs ir nepilnīgi veicis parāda atmaksu, laika posmā no 2015.gada 7.oktobra līdz 2015.gada 8.decembrm veicot maksājumu 1230 *euro* apmērā. Līdz ar to, nesamaksātā parāda pamatsumma ir 15392 *euro.*

Prasītāja ir mēģinājusi sazināties ar atbildētāju, taču bez rezultātiem. Pirms vēršanās tiesā prasītāja nosūtījusi atbildētājam pretenzijas vēstuli, kurā norādījusi, lai atbildētājs veic parāda samaksu līdz 2016.gada 31.jūlijam. Atbildes vēstulē atbildētājs norādījis, ka sadarbība ar franču partneriem ir beigusies, kā rezultātā uzņēmuma darbība ir pārtraukta un palīdzēt dzēst mašīnai iztērēto naudu vairs nav iespējams.

Prasītāja, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 128.panta otrās daļas 5.[1] punktu, norādījusi, ka mediācijas izmantošana strīda risināšanai uzskatāma par nelietderīgu.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai parādu 15392 *euro*.

Rakstveida paskaidrojumus par celto prasību, atbilstoši Civilprocesa likuma 148.panta noteikumiem, atbildētājs tiesā nav iesniedzis.

Prasītājas pilnvarotais pārstāvis Mārtiņš Petrovs tiesas sēdē prasību uzturēja pilnībā un sniedza paskaidrojumu atbilstoši prasības pieteikumā izklāstītajiem apstākļiem. Lūdza piedzīt no atbildētāja prasības pieteikumā norādīto parāda summu, samaksātos tiesas izdevumus, kā arī, atzīt prasītājas tiesības saņemt sešus procentus gadā no piespriestās, bet nesamaksātās parāda pamatsummas līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, nav lūdzis lietas izskatīšanu atlikt. Par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājam paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Atbildētājs nav tiesai paziņojis neierašanās iemeslu, nav iesniedzis neierašanos attaisnojošus pierādījumus.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa paredz, ka tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildus adrese, - pēc papildus adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu (..).

Tiesas pavēste atbildētājam nosūtīta, saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, uz deklarētās dzīvesvietas adresi. Papildus adreses atbildētājam nav deklarētas, kā arī nav tiesai norādītas citas adreses saziņai ar tiesu. Tiesas dokumenti atbildētājam nosūtīti Civilprocesa likumā paredzētajā kārtībā, un atbilstoši Civilprocesa likuma 56.[1] panta pirmās daļas 3.punktam, uzskatāms, ka tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas (..).

Ņemot vērā, ka atbildētājam par tiesas sēdi paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, un nepastāv Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā noteiktie pamati lietas izskatīšanas atlikšanai, tiesa atzīst par iespējamu lietu izskatīt bez atbildētāja piedalīšanās tiesas sēdē.

Tā kā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1] pantu, tiesai ir pamats taisīt lietā aizmugurisku spriedumu. Civilprocesa likuma 208.[1] panta trešās daļas ierobežojumi aizmuguriska sprieduma taisīšanai lietā nav konstatēti.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausījusies prasītāja pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Civillikuma 1401.pants noteic, ka saistību tiesības ir tādas tiesības, uz kuru pamata vienai personai - parādniekam – jāizdara par labu otrai – kreditoram – zināma darbība, kam ir mantiska vērtība.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

No lietas materiāliem redzams, ka 2015.gada 18.februārī atbildētājs /pers. B/ pašrocīgi parakstījis parādzīmi, kurā norādījis, ka apsola atdot /pers. A/ 16622 *euro* maksimāli ātrā termiņā *(lietas 7., 8.lapa).*

Civillikuma 1431.pants noteic, ka akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskajā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība.

Tiesa secina, ka uzrakstot un parakstot parādzīmi, atbildētājs ir apliecinājis aizdevuma 16622 *euro* apmērā saņemšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Civillikuma 1590.pants nosaka, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu (..).

Civillikuma 1934.pants nosaka, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Aizdevuma līgums ir vienpusējs līgums, kura saturu veido pienākums atdot aizdevumu. Tiesību teorijā norādīts, ka aizdevuma līgumu var nerakstīt, ja dod skaidri saprotamu parādzīmi *(sk. Torgāns K. Saistību tiesības. II daļa. Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2008, 80.lpp.)*

Tiesa atzīst, ka starp pusēm ir noslēgts aizdevuma līgums, kuru apliecina atbildētāja parakstītā parādzīme, un starp pusēm ir nodibinātas aizdevuma tiesiskās attiecības.

Civillikuma 1828.pants noteic, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma.

Parādzīmē atbildētājs norādījis, ka apņemas atdot /pers. A/ aizdevumu 16622 *euro* maksimāli īsā laikā.

No lietas materiāliem pievienotā konta izraksta redzams, ka atbildētājs laikā periodā no 2015.gada 7.oktobra līdz 2015.gada 8.decembrim ir pārskaitījis prasītājai naudas summu 1230 *euro* apmērā, maksājuma mērķī norādot – aizdevuma atgriešana *(lietas 9.lapa).*

Saskaņā ar Civillikuma 1425.pantu, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

No prasības pieteikumā norādītā un prasītājas pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumiem tiesa sēdē secināms, ka atbildētājs nav izpildījis parādzīmē noteiktās saistības norādītajā termiņā un apmērā.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt, Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantā noteiktajam, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbildētājs nav cēlis iebildumus pret prasību, kā arī nav iesniedzis pierādījumus par parāda samaksu.

No prasības pieteikumā ietvertā parāda aprēķina *(lietas 4.lapa),* redzams, ka atbildētājs nav veicis aizdevuma samaksu un neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir 15392 *euro.*

Prasītāja 2016.gada 28.jūnijā nosūtījusi atbildētājam pretenziju par parāda samaksu un pieprasījusi ne vēlāk kā līdz 2016.gada 31.jūlijam veikt parāda 15392 *euro* apmērā samaksu, norādot, ka pretējā gadījumā tiks celta prasība par parāda piedziņu kopā ar procentiem *(lietas 10.lapa).*

Izvērtējot lietas materiālus to kopumā, tiesa atzīst, ka prasība par parāda 51507,96 *euro* apmērā piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Prasītājas pilnvarotais pārstāvis lūdzis atzīt prasītājas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru (..).

Tiesa atzīst, ka prasītājai, saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1765.pantu un Civilprocesa likuma 195.pantu, atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no galvenā parāda summas par laika periodu līdz sprieduma izpildei, nepārsniedzot tās apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus (..).

Prasītāja, ceļot prasību, samaksājusi valsts nodevu 784,20 *euro (23.lapa),* un izdevumus, kas saistīti ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 4,70 *euro (24.lapa).* Minētie tiesas izdevumi piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, (..), tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam nosakāms 10 (desmit) dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 194., 195.pantu, 204.^{1} pantu, 208.^{1} pantu, 208.^{2} pantu, 208.^{4} pantu, 208.^{5} panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, parādu 15392 EUR (piecpadsmit tūkstoši trīs simti deviņdesmit divus *euro*), valsts nodevu 784,20 EUR (septiņi simti astoņdesmit četrus *euro* un 20 centus), un ar lietas izskatīšanu saistītos 4,70 EUR (četrus *euro* un 70 centus), kopā 16180,90 EUR (sešpadsmit tūkstoši viens simts astoņdesmit *euro* un 90 centus).

Samaksa veicama /pers. A/, personas kods /personas kods/, norēķinu kontā kredītiestādē „Swedbank" AS, konta Nr./konta numurs/.

Atzīt /pers.A/, personas kods /personas kods/, tiesības par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no piespriestās, bet neatmaksātās pamatparāda summas 15392 EUR (piecpadsmit tūkstoši trīs simti

deviņdesmit divus *euro*), nepārsniedzot tās apmēru.

Noteikt /pers.B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītāja/pers. A/ spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (dienu) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2017.gada 29.septembra, apelācijas sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Atbildētājs/pers. B/ 20 (divdesmit) dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Aizkraukles rajona tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese I.Silicka